

Proplácení přesčasů na služební cestě

Jeden z mých zaměstnanců mě překvapil dotazem, kolik dostane peněz za práci na služební cestě v zahraničí. Na co má nárok?

PAVEL H. OLOMOUC

Obecně platí, že zaměstnavatel může vyslat svého zaměstnance na pracovní cestu (vnitrostátní nebo zahraniční) na základě dohody s ním a jen na dobu nezbytné potřeby. Sjedná-li zaměstnavatel se zaměstnancem paušální souhlas v pracovní smlouvě či v samostatné dohodě, není již třeba dohody ohledně každé jednotlivé pracovní cesty a zaměstnanec může být zaměstnavatelem jednostranně vyslán na pracovní cestu dle zaměstnavatelovy nezbytné potřeby. Přidělování pracovních úkolů na pracovní cestě je omezeno činnostmi druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě.

Před odjezdem na pracovní cestu je zaměstnavatel povinen stanovit délku pracovní cesty a podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních

náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění pracovních úkolů, způsob dopravy a ubytování. Přitom přihlíží k oprávněným zájmům zaměstnance.

Aby zaměstnavatel mohl správně odměnit zaměstnance za vykonanou pracovní cestu, je nutné zohlednit začátek a konec zaměstnancovy pracovní doby a činnosti, které během pracovní cesty vykonával.

V praxi nastává jedna z následujících situací. Splnění pracovních úkolů v pracovní době – za plnění pracovních úkolů na pracovní cestě během pracovní doby náleží zaměstnanci dosažená mzda. Plnění pracovních úkolů mimo pracovní dobu – v případě, že zaměstnanec plní pracovní úkoly i po skončení pracovní doby, může být tato jeho práce považována za práci přesčas, pokud naplňuje všechny zákonikem práce požadované znaky. To znamená, že musí být vykonávána se souhlasem nebo na příkaz zaměstnavatele, nad stanovenou týdenní

pracovní dobu a mimo rámec rozvrhu pracovních směn. Literatura dovodila, že o nařízení práce přesčas se jedná i v případě, pokud zaměstnavatel přidělí zaměstnanci takové množství práce, které není možné zvládnout ve stanovené pracovní době. V případě práce přesčas, má zaměstnanec nárok na dosaženou mzdu a příplatek ve výši 25 procent jeho průměrného výdělku. Zaměstnavatel a zaměstnanec se mohou dohodnout, že místo příplatku za práci přesčas poskytne zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v rozsahu vykonané práce přesčas. Za dobu strávenou na pracovní cestě jinak než plněním pracovních úkolů mimo předem rozvrženou pracovní dobu (například cesta tam a zpět realizovaná mimo pracovní dobu) nemá zaměstnanec právo na mzdu, protože nekoná práci dle pracovní smlouvy.

LUCIE KALAŠOVÁ

advokátka spolupracující s bpv
BraunPartners